

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 196/07-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. augusta 2007 predbežne prerokoval sťažnosť K. V. K., P., zastúpeného advokátom JUDr. J. K., B., vo veci namietaného porušenia základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 3945-210/02 z 20. mája 2004 a rozhodnutím ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 116/2004 zo 16. júla 2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K. V. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. júla 2007 doručená sťažnosť K. V. K. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo dopravy“) č. 3945-210/02 z 20. mája 2004 a rozhodnutím ministra

dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky (ďalej len „minister dopravy“) č. 116/2004 zo 16. júla 2004.

Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie uvedeného základného práva označeným rozhodnutím ministerstva dopravy a rozhodnutím ministra dopravy s tým, aby boli obe rozhodnutia zrušené.

Zo sťažnosti vyplýva, že minister dopravy «... rozhodnutím č. 188/2002 zo dňa 29. 11. 2002 zamietol rozklad žalobcu a súčasne potvrdil prvostupňové rozhodnutie žalovaného (ministerstva dopravy, pozn.) č. 3945-210/02 zo dňa 18. 10. 2002, ktorým bolo sťažovateľovi podľa § 13 ods. 2 písm. c/ vyhl. č. 265/1996 Z. z. zrušené oprávnenie na vykonávanie emisných kontrol cestných motorových vozidiel so zážihovým motorom č. 0798 a podľa § 13 ods. 3 písm. f/ vyhl. č. 265/1996 Z. z. súčasne aj oprávnenie o odbornej spôsobilosti na vykonávanie emisných kontrol cestných motorových vozidiel so zážihovým motorom č. 0798-1, ktoré oprávnenia boli udelené žalobcovi 11. 4. 2001.

Sťažovateľ sa domáhal žalobou o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 188/2002 na Najvyššom súde SR a žiadal zrušiť napadnuté rozhodnutie pre jeho nezákonnosť.

Žaloba sťažovateľa bola v plnom rozsahu úspešná a Najvyšší súd SR rozsudkom č. 4 Sž 176/02 zo dňa 10. 6. 2003 napadnuté rozhodnutie žalovaného - porušovateľa zrušil v zmysle ustanovenia § 250j ods. 1 OSP a vrátil mu vec na ďalšie konanie pričom vyslovil právny názor, že:

„Zákonom a nie predpisom nižšej právnej sily /ako napr. vyhláškou/ musí byť stanovená nielen pôsobnosť orgánu, ale i jeho právomoc, t. j. prostriedky, ktorými má plnenie úloh dosahovať. Medzi tieto prostriedky patrí aj vydávanie individuálnych aktov. Správny orgán takéto akty mocenskej povahy, ktorými sa nielen zakladajú, menia, ale aj zrušujú oprávnenia môže vydávať len vtedy, ak mu je táto právomoc založená zákonom“.

„Napokon aj podľa čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, štátnu moc možno uplatňovať len v prípadoch a medziach stanovených zákonom a spôsobom ustanoveným zákonom. Nedostatok potrebnej právnej úpravy nemožno odstraňovať účelovým výkladom, zvlášť za situácie, keď podľa čl. 144 ods. 2 Ústavy SR, sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní len zákonom“.

Na základe vyššie uvedeného rozsudku žalovaný - porušovateľ dňa 7. 4. 2004 svojím rozhodnutím č. 45/2004 zrušil rozhodnutie č. 3945-210/02 zo dňa 18. 10. 2002 a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Následne na to porušovateľ svojím rozhodnutím č. 3945-210 20 dňa 20. 5. 2004 podľa § 41 ods. 2 zákona č. 478/2002 Z. z. a podľa § 16 ods. 5 písm. e/, f/ vyhlášky ministerstva č. 90/2003 zrušil sťažovateľovi oprávnenie na vykonávanie emisných kontrol č. 0798 udelené ministerstvom 11. 4. 2001 a podľa § 16 ods.7 písm. d/ a e/ vyhlášky č. 90/2003 Z. z. a zrušil sťažovateľovi osvedčenie o odbornej spôsobilosti na vykonávanie emisných kontrol č. 0798-1 s odôvodnením, že sťažovateľ v rozpore s citovaným zákonom a vyhláškou vykonával emisné kontroly vozidiel s alternatívnym pohonom na plyn bez príslušného oprávnenia a osvedčenia o odbornej spôsobilosti, vykonal emisné kontroly v rozpore s podmienkami ustanovenými citovanou vyhláškou.

Sťažovateľ si proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie (v skutočnosti išlo o rozklad podľa § 61 ods. 1 Správneho poriadku, pozn.) v ktorom poukázal na nezákonnosť rozhodnutia porušovateľa v zmysle vysloveného právneho názoru NS SR, že právomoc správnych orgánov zrušovať oprávnenia môže byť založená iba zákonom, pričom v § 41 ods. 2 zákona č. 478/2002 Z. z. nebola správnemu orgánu takáto právomoc udelená.

Ďalej sťažovateľ namietal, že rozpor jeho konania z 10. 9. 2001 a 9. 7. 2002 nemôže byť posudzovaný podľa vyhlášky č. 90/2003 Z. z. nakoľko táto sa stala účinnou až dňa 1. 4. 2003 a išlo by tu o retroaktivitu».

Sťažovateľ ďalej uvádza, že minister dopravy rozhodnutím č. 116/2004 zo 16. júla 2004 potvrdil napadnuté rozhodnutie ministerstva dopravy č. 3945-210/02 z 20. mája 2004 aj napriek tomu, že bolo v rozpore s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako aj napriek retroaktívne aplikovanej právnej norme. V nadväznosti na to podal sťažovateľ najvyššiemu súdu žalobu o preskúmanie zákonnosti označeného rozhodnutia ministra dopravy. Najvyšší súd vyhovel žalobe sťažovateľa a rozsudkom sp. zn. 3 SŽ 136/2004 z 13. mája 2005 napadnuté rozhodnutie ministra dopravy zrušil. Zároveň zrušil aj rozhodnutie ministerstva dopravy sp. zn. 3945-210/02 z 20. mája 2004 a vec vrátil ministerstvu dopravy na ďalšie konanie. Ministerstvo dopravy podalo proti prvostupňovému rozsudku odvolanie, na základe ktorého najvyšší súd

rozsudkom sp. zn. 1 SŽ o NS 199/2005 z 20. marca 2007 zmenil odvolaním napadnutý prvostupňový rozsudok tak, že žalobu sťažovateľa zamietol.

Podľa názoru sťažovateľa bolo rozhodnutím ministerstva dopravy č. 3945-210/02 z 20. mája 2004, ako aj rozhodnutím ministra dopravy č. 116/2004 zo 16. júla 2004 porušené jeho základné právo podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, a to z toho dôvodu, že ministerstvo dopravy nebolo oprávnené „... zrušiť sťažovateľovi oprávnenie na vykonávanie emisných kontrol a oprávnenie odbornej spôsobilosti na vykonávanie emisných kontrol, z dôvodu, že ho na to neoprávňoval zákon“.

II.

1. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd

môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, III. ÚS 124/04).

Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. III. ÚS 114/03, IV. ÚS 236/03).

Sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu ministerstva dopravy č. 3945-210/02 z 20. mája 2004, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 27. mája 2004, a rozhodnutiu ministra dopravy č. 116/2004 zo 16. júla 2004, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 27. mája 2004, pričom toto rozhodnutie bolo rozhodnutím konečným (§ 61 ods. 2 Správneho poriadku) a nebolo možné sa proti nemu odvolať. Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 Správneho poriadku je rozhodnutie, proti ktorému sa nemožno odvolať (podať rozklad), právoplatné. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 9. júla 2007, to znamená, že sťažnosť bola podaná zjavne po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty.

Ústavný súd poznamenáva, že z hľadiska dodržania zákonnej dvojmesačnej lehoty vo vzťahu voči rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 SŽ o NS 199/2005 z 20. marca 2007 ako súdu odvolacieho by bola situácia odlišná, avšak sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu nesmeruje.

2. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv alebo slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sa namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha právomoc ústavnému súdu zaoberať sa porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd občana je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k tomu základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

Keďže v danom prípade na preskúmanie napadnutých rozhodnutí bola daná právomoc najvyššieho súdu a keďže sťažovateľ aj vyčerpal účinné a jemu dostupné právne prostriedky nápravy (pričom rozsudok najvyššieho súdu vo svojej sťažnosti nenapadol), je potrebné jeho sťažnosť odmietnuť nielen preto, že bola podaná oneskorene, ale aj pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. augusta 2007